

Sivistyslautakunta

Aika 27.05.2026 klo 16:30 -

Paikka Kunnanvirasto ja Teams

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
65	Kokouksen järjestäytyminen	3
66	Ajankohtaiskatsaus Etsivä nuorisotyöntekijä	4
67	Talouden toteuma 1.1.-31.3.2026, sivistyspalvelut	5
68	Keskustan ryhmän valtuustoaloite varhaiskasvatuksen kelpoisesta henkilökunnasta	7
69	Kuntalaisaloite neuropsykiatrisesta valmentajasta kouluun	13
70	Varhaiskasvatussuunnitelman muutokset	16
71	Esiopetuksen opetussuunnitelman muutokset	18
72	Perusopetuksen opetussuunnitelman muutokset	20
73	Nuorisovaltuuston kannanotto nuorisotiloista Kaustisella	22
74	Nuorisovaltuuston kannanotto mopo- ja traktoriparkista Keskuskoululla	24
75	Sivistyslautakunnan kokoukset syksyllä 2026	26
76	Viranhaltijapäätösten tiedottaminen	28
77	Tiedoksi saatettavat asiat	29

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Saari Marika	puheenjohtaja
	Liias Maria	varapuheenjohtaja
	Salo Jarkko	jäsen
	Lyytikäinen Jarno	jäsen
	Marjusaari Maria-Elisa	jäsen
	Hohenthal Teresa	jäsen
	Virkkala Markus	jäsen
	Nikula Eetu	jäsen
	Haukilahti Tiina	jäsen
	Puumala Katri	varajäsen/kunnanhallituksen edustaja
	Björkbacka Veera	varajäsen
	Myllymäki Teemu	varajäsen
	Oino Lauri	varajäsen
	Känsäkangas Heli	varajäsen
	Koivu Saija	varajäsen
	Toivonen Henrik	varajäsen
	Palola Taina	varajäsen
	Kurikka Eemeli	varajäsen
	Koskinen Jouni	hallituksen puheenjohtaja
	Minerva Rannila	sivistysjohtaja
Minna Nikander	kunnanjohtaja	
From Marinne	vanhus- ja vammaisneuvoston jäsen	
Puumala Joose	nuorisovaltuuston edustaja	

Sivistyslautakunta

27.05.2026

65

Kokouksen järjestäytyminen

SIVLTK 27.05.2026

Valmistelija

Sivistysjohtaja Minerva Rannila puh. 050 4436 877,
minerva.rannila@kaustinen.fi

Sivistyslautakunnan kokouksen asianmukainen järjestäytyminen edistää Kaustisen kuntastrategian toteutumista varmistamalla sujuvan, vastuullisen ja läpinäkyvän päätöksenteon, joka tukee strategisten tavoitteiden suunnitelmallista ohjausta ja sivistyspalvelujen hallittua toteuttamista.

Kokouskutsu on julkaistu sähköisessä kokouspalvelussa, jossa se on jäsenten nähtävänä.

Kokous on päätösvaltainen, mikäli yli puolet jäsenistä on läsnä kokouksessa. Puheenjohtaja luetaan jäseniin.

Arvio kuntastrategian toteutumisesta

Positiivinen

Sivistyslautakunnan kokouksen asianmukainen järjestäytyminen edistää Kaustisen kuntastrategian toteutumista varmistamalla sujuvan, vastuullisen ja läpinäkyvän päätöksenteon, joka tukee strategisten tavoitteiden suunnitelmallista ohjausta ja sivistyspalvelujen hallittua toteuttamista.

Esitys

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Sivistyslautakunta valitsee kaksi jäsentä tarkistamaan tämän kokouksen pöytäkirjan.

Päätös

Sivistyslautakunta

27.05.2026

66

Ajankohtaiskatsaus Etsivä nuorisotyöntekijä

SIVLTK 27.05.2026
115/00.01.02/2026

Valmistelija

Sivistysjohtaja Minerva Rannila puh. 050 4436 877,
minerva.rannila@kaustinen.fi

Halsua-Kaustinen-Veteli alueen etsivää nuorisotyötä on 1.1.2023 alkaen hallinnoinut Vetelin kunta. Etsivän nuorisotyön toimintaa ja sen kehittämistä ohjaa, koordinoi ja kehittää hankkeen ohjausryhmä, johon kuuluvat Halsuan, Kaustisen ja Vetelin kuntien sivistysjohtajat, Vetelin kunnan vapaa-aikapääällikkö ja etsivä nuorisotyöntekijä.

Toiminnan perusrahoitus koostuu sopimuskuntien rahoituksesta, mikä perustuu kunnan asukasluukuun (vuosittain 31.12.). Kuntien omarahoitusosuuden lisäksi toimintaa rahoitetaan vuosittain erikseen aluehallintovirastolta nyk. Lupa- ja valvontavirastolta haettavalla hankeavustuksella.

Etsivä nuorisotyöntekijä Satu Jäntti esittelee ajankohtaisia kuulumisia.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Minerva Rannila

Esitys

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi Etsivän nuorisotyöntekijän ajankohtaiskatsauksen.

Päätös

Sivistyslautakunta

27.05.2026

67

Talouden toteuma 1.1.-31.3.2026, sivistyspalvelut

SIVLTK 27.05.2026
 44/02.02.01/2026

Valmistelija

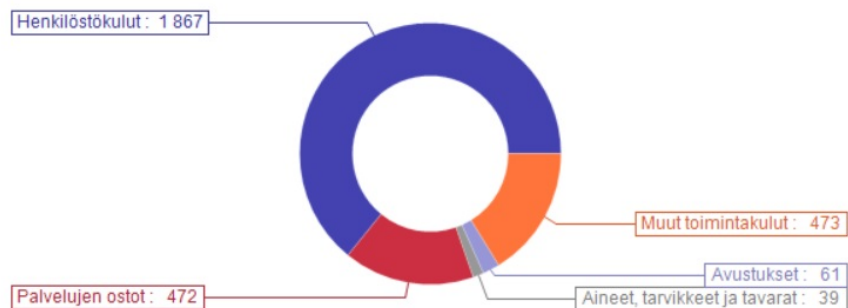
Sivistysjohtaja Minerva Rannila puh. 050 4436 877,
 minerva.rannila@kaustinen.fi

Hallintosäännön 62 § mukaan toimielinten tulee seurata talousarvion toteutumista säännöllisesti.

Sivistyspalveluiden talousarvion toimintakatteiden toteumaa tarkastellaan ajalta 1.1.–31.3.2026. Tasaisella kulutuksella laskettuna käyttöaste saa seurantajakson päättyessä olla enintään 25 %. Sivistyslautakunnan yhteenlaskettu toteuma on 24 %.

	Toteuma 1-3/2026	TA 2026	% TA:sta	2025
Toimintatuotot	287 936	1 166 486	24,7 %	1 260 108
Myyntituotot	197 967	785 774	25,2 %	840 185
Maksutuotot	31 788	118 428	26,8 %	112 242
Tuet ja avustukset	49 716	217 284	22,9 %	242 730
Muut toimintatuotot	8 465	45 000	18,8 %	64 951
Toimintakulut	-2 911 877	-12 108 900	24,0 %	-11 902 477
Henkilöstökulut	-1 867 299	-7 661 840	24,4 %	-7 600 839
Palvelujen ostot	-471 857	-2 091 962	22,6 %	-2 026 725
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-39 042	-244 134	16,0 %	-224 334
Avustukset	-60 985	-201 378	30,3 %	-190 392
Muut toimintakulut	-472 694	-1 909 586	24,8 %	-1 860 186
Toimintakate	-2 623 941	-10 942 414	24,0 %	-10 642 368

Toimintakulujen jakauma (1 000 €)

Arvio kuntastrategian toteutumisesta

Positiivinen

Sivistyspalveluiden talousarvion toimintakatteiden järjestelmällinen seuranta edistää Kaustisen kuntastrategian toteutumista vahvistamalla talouden tasapainoista ja vastuullista hoitoa, ennakoivaa johtamista sekä päätöksenteon läpinäkyvyyttä. Varhainen tieto talouden toteumasta mahdollistaa ajoissa tehtävät ohjaavat toimenpiteet, turvaa

Sivistyslautakunta

27.05.2026

sivistyspalvelujen hallitun ja suunnitelmallisen järjestämisen koko vuoden ajan sekä tukee strategista tavoitetta kestävästä, laadukkaasta ja luotettavasti johdetuista kuntapalveluista.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Minerva Rannila

Esitys

Sivistyslautakunta merkitsee talouden toteuman ajalta 1.1.-31.3.2026 tiedokseen.

Päätös

Kunnanhallitus	§ 225	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 24	04.02.2026
Sivistyslautakunta		27.05.2026

68

Keskustan ryhmän valtuustoaloite varhaiskasvatuksen kelpoisesta henkilökunnasta

KHALL 21.10.2025 § 225

Valmistelija hallintosihteeri Annika Rauma puh. 050 4436 880

Kaustisen keskustan valtuustoryhmä jätti 25.9.2025 valtuustossa seuraavan sisältöisen valtuustoaloitteen:

”Varhaiskasvatuksessa on kasvava pula kelpoisesta henkilökunnasta. kunnassamme on lastenhoitajia, joilla on kiinnostusta ja valmiuksia kouluttautua varhaiskasvatuksen sosionomeiksi ja opettajiksi. Heidän tukemisensa vahvistaisi osaamista, parantaisi työvoiman pysyvyyttä ja helpottaisi rekrytointia.

Vuodesta 2030 alkaen lainsäädäntö edellyttää, että vähintään kahdella kolmasosalla päiväkodin kasvatushenkilöstöstä on varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, joista vähintään puolella on opettajan kelpoisuus. Tämä tekee henkilöstön koulutuksen tukemisesta entistä tärkeämpää.

Varhaiskasvatus on jo onnistunut tukemaan lastenhoitajien jatkokouluttautumisesta järjestämällä esimerkiksi vapaiden saantia ja lomia – tästä suuri kiitos. Työnantajan lisätoimia kuitenkin tarvitaan, sillä pienellä paikkakunnalla oman henkilöstön kouluttaminen on usein ainoa realistinen ratkaisu kelpoisten työntekijöiden saamiseksi.

Aloite:

Esitämme, että kunnassa selvitetään kunnallista päätöksentekoa varten eri vaihtoehdot ja niiden kustannusvaikutukset, joilla voidaan tukea ja innostaa omaa henkilöstöä – erityisesti lastenhoitajia – kouluttautumaan työn ohessa varhaiskasvatuksen opettajiksi tai sosionomeiksi. Samalla on syytä selvittää mahdolliset koulutusetuuksiin liittyvät velvoitteet.

Tämä lisäisi henkilöstön sitoutumista, vahvistaisi kunnan vetovoimaa ja turvaisi varhaiskasvatuksen laatua myös tulevaisuudessa.”

Esittelijä Kunnanjohtaja Minna Nikander

Esitys

Kunnanhallitus lähettää aloitteen sivistystoimen selvitettäväksi.

Päätös

Kunnanhallitus	§ 225	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 24	04.02.2026
Sivistyslautakunta		27.05.2026

Hyväksyttiin.

SIVLTK 04.02.2026 § 24

Valmistelija Sivistysjohtaja Minerva Rannila puh. 050 4436 877,
minerva.rannila@kaustinen.fi

Valtuustoaloitteessa esitetään, että kunta selvittää vaihtoehdot ja kustannukset, joilla omaa henkilöstöä – erityisesti lastenhoitajia – voidaan tukea kouluttautumaan työn ohessa varhaiskasvatuksen opettajiksi tai sosionomeiksi. Lisäksi toivotaan selvitystä mahdollisista koulutusetuuksiin liittyvistä velvoitteista.

Tausta ja nykytilanne

- Varhaiskasvatuksen henkilöstörakenne ja rekrytointitarpeet osoittavat, että pätevien varhaiskasvatuksen opettajien saatavuus on haastavaa koko maassa.
- Varhaiskasvatuksen henkilökunnasta tällä hetkellä viisi lastenhoitajaa kouluttautuu varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään, joista kaksi on vakituisessa lastenhoitajan tehtävässä ja kolme määräaikaissa työsuhteissa. Henkilöstö on aktiivisesti tuonut esille kiinnostustaan tutkinnon suorittamiseen työn ohessa.
- Palkattoman opintovapaan käyttäminen on mahdollista, mutta sitä ei ole juuri hyödynnetty.

Selvityksen sisältö ja vaihtoehdot

Työnantajalla on tässä taloudellisessa tilanteessa rajalliset mahdollisuudet tukea opinnoissa edistymistä.

a) Taloudelliset tukimuodot

- Opintojen aikainen työajan jousto (vuosilomat, ylityö- ja tasausvapaat)

b) Työjärjestelyihin perustuvat tukimuodot

- Lyhennetty työaika opiskelun ajaksi.
- Opiskeluun sidotut työvuorojärjestelyt.
- Mahdollisuus suorittaa osa opinnoista työpaikalla (työpaikkaohjaus).

d) Yhteistyö oppilaitosten kanssa

- Mahdollisuus räätälöidä työn ohessa suoritettavia koulutuspolkuja yhdessä alueen korkeakoulujen ja ammatillisten oppilaitosten kanssa.

Kustannusvaikutukset

- Suoria kustannuksia ei käytössä olevasta toimintamallista synny.
- Välilliset kustannukset: sijaisjärjestelyt lähipäivien ja työharjoittelujen ajaksi.
- Mahdolliset säästöt: rekrytointitarpeen väheneminen, henkilöstön pysyvyys, osaamisen vahvistuminen.

Kunnanhallitus	§ 225	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 24	04.02.2026
Sivistyslautakunta		27.05.2026

Hyödyt kunnalle

Selvityksen perusteella voidaan todeta, että henkilöstön kouluttautumisen tukeminen:

- Parantaa henkilöstön sitoutumista ja työhyvinvointia.
- Vahvistaa kunnan veto- ja pitovoimaa työnantajana.
- Turvaa varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteen ja laadun pitkällä aikavälillä.

Esittelijä Sivistysjohtaja Minerva Rannila

Esitys

Sivistyslautakunta

1) toteaa, että työnantajan toteuttamat nykyiset tukimuodot ovat kokonaistilanteeseen nähden riittäviä, ja

2) toteaa valtuustoaloitteen käsitellyksi.

Keskustelun kuluessa jäsen Maria Liias esitti, jäsen Teresa Hohenthalin kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun.

Koska päätöksestä oli tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen siten, että pohjaesitystä kannattavat äänestävät JAA ja Liiaksen esitystä kannattavat äänestävät EI.

Puheenjohtajan esitys äänestysjärjestyksestä hyväksyttiin.

Toimitetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 1 JAA-ääntä (Haukilahti) ja 7 EI-ääntä (Virkkala, Lyytikäinen, Salo, Liias, Hohenthal, Nikula ja Saari).

Päätös

Äänestystuloksen perusteella puheenjohtaja totesi sivistyslautakunnan hyväksyneen Liiaksen esityksen asian valmisteluun palauttamisesta.

Kunnanhallitus	§ 225	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 24	04.02.2026
Sivistyslautakunta		27.05.2026

Valmistelija Sivistysjohtaja Minerva Rannila puh. 050 4436 877,
minerva.rannila@kaustinen.fi

Sivistyslautakunta käsitteli kokouksessaan 4.2.2026 § 24 Keskustan valtuustoryhmän aloitetta, joka koskee henkilöstön kouluttautumisen tukemista ja siihen kannustamista. Lautakunta palautti asian valmisteluun ja edellytti tarkempaa tarkastelua erilaisista kouluttautumisen tukimalleista, vaikka aiemman selvityksen perusteella välitöntä laajamittaista koulutustarvetta ei olekaan tunnistettu. Tarkastelun lähtökohtana on kuitenkin ennakoiva henkilöstöpolitiikka sekä tulevien kelpoisuusvaatimusten huomioiminen.

Selvityksessä on tunnistettu useita vaihtoehtoisia malleja, joiden avulla henkilöstön kouluttautumista voidaan tukea eri tavoin kunnan taloudellinen tilanne huomioiden.

Nykytilaan perustuvat kevyet tukimallit

Nykyiset tukikäytännöt perustuvat joustaviin työjärjestelyihin, kuten työaikajoustoihin (vuosilomat, tasausvapaat ja palkattomat vapaat), opintovapaan hyödyntämiseen sekä työvuorosuunnitteluun siten, että se mahdollistaa opintojen suorittamisen työn ohessa. Lisäksi harjoittelujen suorittaminen omassa työyksikössä on mahdollista.

- Kustannukset:
 - Suoria kustannuksia ei käytännössä synny
 - Välilliset kustannukset muodostuvat lähinnä lähiopetuspäivien ja harjoittelujen aikaisista sijaisjärjestelyistä
- Arvio: kustannustehokas ja hallittu malli, mutta vaikutus valmistumisen nopeuteen on rajallinen

Osittainen työnantajan tukema malli

Laajemmassa tukimallissa työnantaja osallistuu kouluttautumisen kustannuksiin ja ajankäyttöön esimerkiksi tarjoamalla lyhennettyä työaika, rajattua palkallista opintovapaata (esim. 5–10 päivää vuodessa) sekä korvaamalla osan opiskeluun liittyvistä kustannuksista, kuten oppimateriaaleista.

- Kustannukset:
 - Suorat kustannukset koostuvat koulutusmateriaaleista ja mahdollisista palkallisista vapauksista
 - Välilliset kustannukset kasvavat sijaisjärjestelyjen lisääntymisen myötä
- Arvio: nopeuttaa opintojen etenemistä ja vahvistaa henkilöstön sitoutumista

Tavoitteellinen koulutuspolku

Strategisemmässä mallissa kunta tekee yhteistyötä korkeakoulujen kanssa ja mahdollistaa räätälöidyt, työn ohessa suoritettavat koulutuspolut. Tähän

Kunnanhallitus	§ 225	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 24	04.02.2026
Sivistyslautakunta		27.05.2026

voi sisältyä monimuotokoulutusta, etäopintoja sekä työpaikalla tapahtuvaa oppimista.

- Kustannukset:
 - Suorat kustannukset liittyvät koulutuksen osarahoitukseen
 - Välillisiä kustannuksia syntyy työjärjestelyistä ja sijaisista
- Arvio: tehokas pitkän aikavälin ratkaisu, joka tukee suoraan lainsäädännön edellyttämää henkilöstörakennetta

Sitouttamismalli

Sitouttamismallissa työnantaja investoi koulutukseen esimerkiksi maksamalla osan palkasta tai koulutuskustannuksista, ja työntekijä sitoutuu vastaavasti työskentelemään kunnan palveluksessa määrääjän valmistumisen jälkeen.

- Kustannukset:
 - Suorat kustannukset kohdistuvat palkkaan tai opintomaksuihin
 - Välilliset kustannukset syntyvät sijaisjärjestelyistä
- Arvio: pienentää riskiä koulutusinvestoinnin menettämisestä ja tukee henkilöstön pysyvyyttä

Työnantajan rahoittamat opinnot

Laajimmassa mallissa työnantaja vastaa kokonaisuudessaan kouluttautumisen kustannuksista tarjoamalla palkallisen opintovapaan ja korvaamalla koulutusmaksut.

- Kustannukset:
 - Merkittävät suorat kustannukset (palkka ja koulutusmaksut)
 - Välilliset kustannukset sijaisjärjestelyistä
- Arvio: käytännössä raskas ja harvoin realistinen vaihtoehto, koska kustannukset vastaavat uuden työntekijän palkkaamista

Kouluttautumisen tukeminen lähtee aina työnantajan tarpeesta, ja valittava malli tulee suhteuttaa sekä henkilöstön osaamistarpeisiin että kunnan taloudellisiin reunaehtoihin. Keskeistä on määritellä, millaisiin tehtäviin henkilöstöä koulutetaan ja kuinka nopeasti osaamistarpeeseen tulee vastata.

Lisäksi kunta selvittää aktiivisesti ulkopuolisia rahoitusmahdollisuuksia. Esimerkiksi syksyllä 2026 käynnistyviin erityisopettajaopintoihin on saatu Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (JOTPA) rahoitusta, mikä pienentää kustannuksia.

On myös tärkeää huomioida rekrytoinnin kokonaiskustannukset. Perehdyttämiseen liittyvät kulut ovat tutkimusten mukaan keskimäärin noin 5 000–15 000 euroa yhtä rekrytointia kohden. Tästä näkökulmasta henkilöstön kouluttaminen ja erityisesti sitouttaminen on kunnalle taloudellisesti ja toiminnallisesti merkittävä tekijä, joka tukee palveluiden jatkuvuutta ja laatua pitkällä aikavälillä.

Kunnanhallitus	§ 225	21.10.2025
Sivistyslautakunta	§ 24	04.02.2026
Sivistyslautakunta		27.05.2026

Arvio kuntastrategian toteutumisesta

Positiivinen

Toimenpiteet tukevat strategian keskeisiä tavoitteita – osaavan henkilöstön varmistamista, palvelujen laatua, kunnan vetovoimaa sekä taloudellista kestävyyttä.

Esittelijä Sivistysjohtaja Minerva Rannila

Esitys

Sivistyslautakunta

- 1) merkitsee annetun koulutusmalliselvityksen tietoon saatetuksi ja
- 2) toteaa valtuustoaloitteen käsitellyksi.

Päätös

Kunnanhallitus
Sivistyslautakunta

§ 271

08.12.2025
27.05.2026

69

Kuntalaisaloite neuropsykiatrisesta valmentajasta kouluun

KHALL 08.12.2025 § 271

Valmistelija

hallintosihteeri Annika Rauma puh. 050 4436 880

Kristiina Koivusalo on jättänyt kunnalle kuntalaisaloitteen neuropsykiatrisesta valmentajasta kouluun. Aloite kokonaisuudessaan:

”Neurokirjon diagnoosien määrä on kasvussa ja haasteet näkyvät perusopetuksessa ja lukiossa. Neurokirjon lasten ja nuorten on kuitenkin hyvin vaikeaa saada palveluita, joista todella olisi hyötyä perheen ja lapsen arjessa. Lisäksi koulussa haasteet nousevat esiin omalla tavallaan ja vaikka Kaustisella sivistystoimessa on hyvät resurssit oppilaiden tukemiseen, ei sivistystoimen oman nimetyn neuropsykiatrisen valmentajan osaamisesta olisi haittaa. Lähiseudun kunnista vastaavia työntekijöitä on Vetelissä ja Perhossa. Ehdotankin, että Kaustisellakin perustettaisiin sivistystoimeen neuropsykiatrisen valmentajan toimi siten, että henkilö ei olisi opetustyöstä vastuussa vaan voisi neurokirjon asioissa olla oppilaiden, perheiden ja koulun henkilökunnan tukena. Pitkällä aikavälillä lyhyilläkin valmennuksella voidaan varhaisessa vaiheessa toteutettuna luoda säästöjä.”

Esittelijä

Kunnanjohtaja Minna Nikander

Esitys

Kunnanhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyslautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

SIVLTK 27.05.2026
103/00.01.06.00/2025

Valmistelija

Sivistysjohtaja Minerva Rannila puh. 050 4436 877,
minerva.rannila@kaustinen.fi

Sivistyspalveluihin on saapunut käsiteltäväksi kuntalaisaloite, jossa esitetään neuropsykiatrisen valmentajan palkkaamista toimialalle.

Kunnanhallitus
Sivistyslautakunta

§ 271

08.12.2025
27.05.2026

Neuropsykiatrisen valmentajan työn keskeisinä hyötyinä voidaan pitää nopeasti kohdennettavaa tukea, joka painottuu usein yksittäisiin oppilaisiin tai perheisiin, moniammatillista ja perheeseen ulottuvaa työskentelytapaa sekä käytännönläheistä työtöitä. Haasteina ovat kuitenkin vaikuttavuuden rajallisuus yhden henkilön työpanoksen varassa, rakenteellisten muutosten vähäisyys osaamisen ollessa henkilösidonnaista sekä pedagogisen kelpoisuuden puuttuminen, mikä estää vastuun ottamisen opetuksesta, arvioinnista ja pedagogisista päätöksistä.

Kaustisen kunnan opetustoimessa on parhaillaan käynnissä laaja erityisopetukseen panostava opintokokonaisuus, johon osallistuu lukuvuoden 2026–2027 aikana yhteensä kuusi aineen- tai luokanopettajaa. Osallistujat edustavat alakoulua, yläkoulua ja lukiota. Koulutuksesta ei aiheudu työnantajalle kustannuksia, sillä rahoitus toteutetaan Jotpa-erillisrahoituksella ja opiskelijoiden omavastuuosuuksilla. Koulutukseen osallistuvat ovat palkattuna kunnan toistaiseksi voimassa oleviin virkasuhteisiin, ja he saavuttavat erityisopettajan tai erityisluokanopettajan kelpoisuuden toukokuun 2027 loppuun mennessä.

Kohdentamalla olemassa olevia resursseja erityisopettajakoulutukseen saadaan aikaan rakenteellisia ja pitkäkestoisia vaikutuksia, jotka näkyvät mm. opetuksen suunnittelussa, ryhmä- ja oppilaskohtaisessa tuessa, arvioinnissa sekä pedagogisissa ratkaisuisissa. Koulutuksen kautta varmistetaan osaamisen laaja-alainen tavoitavuus ja sen jalkautuminen luokahuoneisiin, mikä vaikuttaa lukuvuosittain satoihin oppilaisiin ja opiskelijoihin. Samalla koulutus tukee myös muita opetustoimen aineen- ja luokanopettajia heidän omassa työssään.

Erityisopettajakoulutuskokonaisuus vahvistaa sivistyspalveluja strategisesti vastaten suoraan perusopetuslain vaatimuksiin tuen järjestämisestä sekä lisää kunnan omaa oppilaskohtaisen tuen kapasiteettia. Haasteena on vaikuttavuuden viive, sillä opintokokonaisuus ajoittuu pääosin tulevalle lukuvuodelle.

Vertailtaessa neuropsykiatrisen valmentajan palkkaamista ja erityisopettajakoulutukseen panostamista voidaan todeta, että kuuden viranhaltijan suorittamat erityisopettajan opinnot tuottavat kunnalle selvästi enemmän pitkäaikaista hyötyä. Ne vahvistavat lakisääteistä ydintehtävää, parantavat opetuksen laatua systemaattisesti sekä vähentävät pitkällä aikavälillä erityistilanteita, ostopalvelujen tarvetta ja henkilöstön kuormitusta. Kunnan resurssien vaikuttavin pitkäaikainen käyttö perusopetuksessa on oman henkilöstön pedagogisen osaamisen systemaattinen vahvistaminen. Neuropsykiatrisen valmennus toimii tätä täydentävänä, mutta ei korvaavana tukimuotona.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Minerva Rannila

Esitys

Kunnanhallitus
Sivistyslautakunta

§ 271

08.12.2025
27.05.2026

Sivistyslautakunta päättää

- 1) kohdentaa resurssit erillisiin erityisopettajaopintoihin, joihin osallistuu kuusi kunnan viranhaltijaa ja
- 2) toteaa kuntalaisaloitteen käsitellyksi.

Päätös

Sivistyslautakunta

27.05.2026

70

Varhaiskasvatussuunnitelman muutokset

SIVLTK 27.05.2026
242/12.06.03/2026

Valmistelija

Sivistysjohtaja Minerva Rannila puh. 040 4436 877,
minerva.rannila@kaustinen.fi

Opetushallitus on 17.12.2025 ja 26.3.2026 lähettämillään kirjeillä määrännyt varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden 2022 muuttamisesta.

Varhaiskasvatuslain 22 §:n kumoamisen myötä varhaiskasvatuksen järjestäjät ja yksityiset palveluntuottajat eivät ole velvoitettuja laatimaan paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa. Muutos astui voimaan 1.1.2026.

Muut muutokset koskevat seuraavia alalukuja:

Luku 1.2 Varhaiskasvatuksen paikallinen suunnittelu

Luku 5.2.2 Monialainen yhteistyö

Luku 5.2.3 (uusi luku) Varhennettu oppivelvollisuus ja siihen liittyvä yhteistyö

Luku 5.7 Paikallisesti tarkennettavat asiat

Määräyksen mukaiset muutokset alalukuihin on tarkistettava ja otettava käyttöön 1.8.2026 mennessä.

Liitteenä varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden päivitykset sekä muutosmääräykset.

Arvio kuntastrategian toteutumisesta

Positiivinen

Varhaiskasvatussuunnitelman muutosten toimeenpano tukee kuntastrategian tavoitteita vahvistamalla laadukasta ja ajantasaista varhaiskasvatusta sekä monialaista yhteistyötä lasten hyvinvoinnin edistämiseksi. Samalla joustavampi sääntely mahdollistaa paikallisten ratkaisujen kehittämisen, mikä voi parantaa palvelujen vaikuttavuutta ja kuntalähtöisyyttä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Minerva Rannila

Esitys

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä esitetyt muutokset varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin ja ottaa ne käyttöön määräysten mukaisesti.

Sivistyslautakunta

27.05.2026

Päätös

Liitteet

- 1 Muutosmrys_Varhaiskasvatussuunnitelman_perusteiden_2022_muutt
aminen 2
- 2 Muutosmrys_Varhaiskasvatussuunnitelman_perusteiden_2022_muutt
aminen
- 3 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden 2022 muutos
- 4 Kaustisen varhaiskasvatussuunnitelma 2026 (2.4.2026)

Sivistyslautakunta

27.05.2026

71

Esiopetuksen opetussuunnitelman muutokset

SIVLTK 27.05.2026
241/12.00.01/2026

Valmistelija

Sivistysjohtaja Minerva Rannila puh. 040 4436 877,
minerva.rannila@kaustinen.fi

Opetushallitus on 29.10. ja 17.12.2025 lähettämillään kirjeillä määrännyt esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttamisesta.

Muutokset koskevat seuraavia alalukuja:

Luku 2 Esiopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet

Luku 3 Esiopetuksen toimintakulttuuri

Luku 4 Esiopetuksen toteuttamisen periaatteet

Luku 5 Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki

Määräyksen mukaiset muutokset on tarkistettava ja otettava käyttöön 1.8.2026 mennessä.

Liitteenä esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden päivitykset sekä muutosmääräykset.

Arvio kuntastrategian toteutumisesta

Positiivinen

Esiopetuksen opetussuunnitelman päivitysten toimeenpano tukee kuntastrategian toteutumista vahvistamalla varhaiskasvatuksen ja opetuksen laatua sekä yhdenvertaisia oppimismahdollisuuksia. Ajantasainen ja valtakunnallisten perusteiden mukainen toiminta edistää myös lasten hyvinvointia ja luo kestävä pohjan elinikäiselle oppimiselle kunnassa.

Esittelijä

Esitys

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä esitetyt muutokset esiopetuksen opetussuunnitelmaan ja ottaa ne käyttöön 1.8.2026 alkaen.

Päätös

Liitteet

5 Kaustisen esiopetuksen opetussuunnitelma 2026

Sivistyslautakunta

27.05.2026

- 6 Muutosmrys Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttaminen
- 7 Muutosmrys_Esiopetuksen_opetussuunnitelman_perusteiden_2014_muuttaminen

Sivistyslautakunta

27.05.2026

72

Perusopetuksen opetussuunnitelman muutokset

SIVLTK 27.05.2026
257/12.00.01/2026

Valmistelija

Sivistysjohtaja Minerva Rannila puh. 040 4436 877,
minerva.rannila@kaustinen.fi

Opetushallitus on 29.10.2025, 17.12.2025 ja 18.12.2025 lähettämillään kirjeillä määrännyt perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 muuttamisesta.

Muutokset koskevat seuraavia alalukuja:
Luku 3 Perusopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet
Luku 4 Yhtenäisen perusopetuksen toimintakulttuuri

Luku 5 Oppimista ja hyvinvointia edistävä koulutyön järjestäminen
Luku 7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki
Luku 10 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus - oppimäärä, oppimäärän erityinen tehtävä

Äidinkieli ja kirjallisuus, suomen/ruotsin kieli ja kirjallisuus -oppimäärän erityisen tehtävän kuvaus

Äidinkieli ja kirjallisuus, oppiaineen tehtävän kuvaus sekä luku 10 Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä

Määräyksen mukaiset muutokset on tarkistettava ja otettava käyttöön 1.8.2026 mennessä.

Linkki Kaustisen perusopetuksen opetussuunnitelmapäivityksiin:
[Kaustisen perusopetuksen paikallinen opetussuunnitelma 104/011/2014 - ePerusteet](#)

Liitteenä perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutosmääräykset.

Arvio kuntastrategian toteutumisesta

Positiivinen

Perusopetuksen opetussuunnitelman päivitysten toimeenpano tukee kuntastrategian tavoitteita vahvistamalla opetuksen laatua, yhtenäistä toimintakulttuuria ja oppilaiden hyvinvointia. Samalla ajantasainen opetussuunnitelma edistää yhdenvertaisia oppimismahdollisuuksia ja vahvistaa kunnan vetovoimaa lapsiperheiden näkökulmasta.

Sivistyslautakunta

27.05.2026

Esittelijä

Sivistysjohtaja Minerva Rannila

Esitys

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä esitetyt muutokset perusopetuksen opetussuunnitelmaan ja ottaa ne käyttöön 1.8.2026 alkaen.

Päätös

Liitteet

- 8 Muutosmrys_Perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteiden_2014_muuttaminen
- 9 74b65cf2-6c0a-4ee6-bbd6-04b5e2a347b1

Sivistyslautakunta

27.05.2026

73

Nuorisovaltuuston kannanotto nuorisotiloista Kaustisella

SIVLTK 27.05.2026
212/12.05.02/2026

Valmistelija

Sivistysjohtaja Minerva Rannila puh. 050 4436 877,
minerva.rannila@kaustinen.fi

Nuorisovaltuusto on kokouksessaan 27.4.2026 § 9 esittänyt kannanoton nuorisotiloista:

“Nuorisovaltuusto vaatii, että kunta järjestää Kaustisen nuorille asianmukaiset ja tarkoitukseen sopivat nuorisotilat. Tämänhetkiset tilat eivät vastaa nuorten tarvetta turvallisesta ja mukavasta vapaa-ajanviettotilasta. Nuoret eivät koe nykyisiä tiloja omakseen, sillä nuoret häiriintyvät urheilutalon muista käyttäjistä. Esimerkiksi katsomoon kulku tapahtuu tällä hetkellä nuorisotilojen läpi. Nykyiset nuorisotilat sijaitsevat myös syrjässä. Nuorisotilojen tulisi sijaita paikassa, jossa nuoret muutenkin viettävät aikaa. Nuorisotilojen aukioloa olisi myös lisättävä, jotta nuorilla olisi paikka viettää aikaa turvallisessa ympäristössä. Tämä vähentäisi häiriökäyttäytymistä keskustan alueella.”

Nuorisopalvelut ovat käynnistäneet kyselyn, jossa nuoria pyydetään esittämään näkemyksiään ja ideoitaan mahdollisista uusista nuorisotilojen sijainneista Kaustisella. Tähän mennessä saatujen vastausten perusteella nykyisillä Urheilutalon nuorisotiloilla on edelleen kannatusta, mutta esiin on noussut myös useita vaihtoehtoisia sijaintiehdotuksia, joita tarkastellaan jatkovalmistelussa. Vastauksissa korostuu toive tiloista, jotka sijaitsevat keskeisellä paikalla lähellä nuorten arjen muita toimintaympäristöjä, kuten koulua ja keskustan palveluja.

Toiminnallisesta näkökulmasta keskeiseksi tavoitteeksi nousee nuorisotilan saavutettavuus sekä monikäyttöisyys. Nuoret arvostavat erityisesti kodinomaista tunnelmaa sekä tilaratkaisuja, jotka mahdollistavat samanaikaisesti erilaisia toimintoja, kuten oleskelua, pelaamista, keskustelua ja ohjattua toimintaa. Tällaiset tilat tukevat paremmin nuorten viihtyvyyttä ja osallisuutta sekä lisäävät toiminnan houkuttelevuutta.

Nuorisotilojen kävijämäärä on viime vuosina vähentynyt, ja kehitykseen kiinnitetään aktiivisesti huomiota. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat palvelujen aukioloajat ja niiden riittävyys, tilojen saavutettavuus sekä tarjottavan toiminnan sisältö ja kiinnostavuus. Kävijämääriin vaikuttavat kuitenkin myös nuorten omat valinnat, kunnassa järjestettävän muun kerho- ja harrastustoiminnan ajankohdat sekä eri toimijoiden samanaikaisesti järjestämät tapahtumat ja palvelut.

Nuorisopalveluiden tavoitteena on yhteistyössä teknisen toimen kanssa löytää nuorisotilaratkaisu, joka vastaa nuorten esittämiin tarpeisiin ja

Sivistyslautakunta

27.05.2026

parantaa palvelun laatua sekä saavutettavuutta. Tavoitteena on, että uudet tai uudistetut tilat olisivat nuorten käytettävissä viimeistään vuoden 2026 loppuun mennessä. Muutokset on tarkoitus toteuttaa nuorisopalveluiden vuoden 2026 talousarviossa myönnettyjen määrärahojen puitteissa

Arvio kuntastrategian toteutumisesta

Positiivinen

Nuorisotilojen kehittäminen edistää kuntastrategian tavoitteita vahvistamalla nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja arjen turvallisuutta. Samalla keskeiselle sijainnille sijoittuvat, toimivat tilaratkaisut tukevat kunnan elinvoimaisuutta ja viihtyisyyttä sekä ehkäisevät häiriökäyttäytymistä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Minerva Rannila

Esitys

Sivistyslautakunta toteaa nuorisovaltuuston kannanoton tietoonsa saatetuksi.

Päätös

Sivistyslautakunta

27.05.2026

74

Nuorisovaltuuston kannanotto mopo- ja traktoriparkista Keskuskoululla

SIVLTK 27.05.2026
213/12.05.02/2026

Valmistelija

Sivistysjohtaja Minerva Rannila puh. 050 4436 877,
minerva.rannila@kaustinen.fi

Nuorisovaltuusto on kokouksessaan 27.4.2026 § 10 esittänyt kannanoton mopo- ja traktoriparkista:

”Nuorisovaltuusto on saanut runsaasti yhteydenottoja liittyen yläkoulun mopo- ja traktoriparkin siirtämisestä pois koulun välittömästä läheisyydestä. Tämä lisää riskitilanteita liikenteessä ja tietä ylittäessä sekä parkkeeraamista liikekiinteistöjen parkkipaikoille. Nykyinen järjestely koetaan nuoria eriarvoistavaksi. Nuorten keskuudesta on noussut ehdotus mopo- ja traktoriparkkipaikan perustamisesta yläkoulun roskakatoksen taakse, jossa ei tällä hetkellä ole muiden parkkipaikkoja.”

Aikaisemmin nuorten parkkitila oli osoitettu yläkoulun henkilökunnan parkkialueelta. Järjestely aiheutti arjessa vaaratilanteita sekä nuorten ajattelematonta ajelua koulun välittömässä läheisyydessä (hurjat ajonopeudet, keuliminen, tarpeettomat ohiajot). Parkkialue on ahdas, ja siellä liikkuu henkilökunnan ajoneuvojen lisäksi myös jalankulkevia oppilaita. Aiemman käytännön muuttamiseen vaikutti lisäksi yläkoulun parkkipaikan käytön lisääntyminen. Tämä johtui kasvaneesta ajoneuvomäärästä sekä osittain Pelimannitorin parkkialueen muutostöistä, jotka puolestaan vähensivät siellä olevien parkkipaikkojen määrää.

Tällä hetkellä yläkoululaisille on osoitettu mopo- ja traktoriparkki lukion vieressä sijaitsevalta parkkialueelta sekä Kansantaiteenkeskuksen lisäparkkipaikalta, josta matkaa koululle on noin 200–300 metriä. Tekninen toimi on ilmoittanut 21.5.2026 sähköpostitse, että uusien parkkialueiden rakentaminen ei sisälly tämänhetkiseen investointiohjelmaan.

Koululla on havaittu, että kunnan osoittamien parkkipaikkojen lisäksi nuorten ajoneuvoja pysäköidään myös koulun lähellä sijaitsevien liiketilöiden parkkipaikoille. Näihin liittyvistä lupa-asioista vastaa aina pysäköijä itse.

Arvio kuntastrategian toteutumisesta

Positiivinen

Liikenneturvallisuuden parantuminen uudistuneiden käytäntöjen ja ohjeiden nouttamisen johdosta.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Minerva Rannila

Sivistyslautakunta

27.05.2026

Esitys

Sivistyslautakunta

1) toteaa, että oppilaiden tulisi sijoittaa ajoneuvonsa nykyisille ja jo osoitetuille pakkipaikoille, ja

2) merkitsee asian tietoon saatetuksi.

Päätös

Sivistyslautakunta

27.05.2026

75

Sivistyslautakunnan kokoukset syksyllä 2026

SIVLTK 27.05.2026
261/00.01.01/2026

Valmistelija

Sivistysjohtaja Minerva Rannila puh. 050 4436 877,
minerva.rannila@kaustinen.fi

Kaustisen kunnan hallintosäännön mukaan toimielin päättää kokouksensa ajasta ja paikasta. Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokousaika ja -paikka sekä käsiteltävät asiat. Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, elleivät erityiset syyt sitä estä. Kokous voidaan toteuttaa myös osittain tai kokonaan sähköisesti.

Kokouskutsu toimitetaan sähköisessä kokoushallinnassa varsinaisille jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus lukuun ottamatta varajäseniä, nuorisovaltuustoa ja vanhus- ja vammaisneuvostoa, joille esityslista toimitetaan sähköpostilla. Varajäsenille esityslista toimitetaan tarvittaessa. Toimielimen esityslista ja pöytäkirja julkaistaan kunnan verkkosivuilla.

Arvio kuntastrategian toteutumisesta

Positiivinen

Kokouskäytäntöjen selkeä ja ajantasainen määrittely edistää kuntastrategian toteutumista vahvistamalla päätöksenteon sujuvuutta, läpinäkyvyyttä ja tiedonkulkua. Sähköisten toimintatapojen hyödyntäminen tukee lisäksi hallinnon tehokkuutta ja saavutettavuutta, mikä parantaa kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Minerva Rannila

Esitys

Sivistyslautakunta päättää, että kokoukset pidetään pääsääntöisesti kuukausittain keskiviikkoisin klo 16.30.

Alustava kokousaikataulu syksyllä 2026 on seuraava:

- 26.8.
- 7.10.
- 2.12.

Päätös

Sivistyslautakunta

27.05.2026

76
Viranhaltijapäätösten tiedottaminen

SIVLTK 27.05.2026

Valmistelija Sivistysjohtaja Minerva Rannila puh. 050 4436 877,
minerva.rannila@kaustinen.fi

Arvio kuntastrategian toteutumisesta

Positiivinen

Kuntalain 51 §:n mukaan lautakunta, lautakunnan puheenjohtajat, tai johtosäännössä määrätty viranhaltija voivat ottaa lautakunnan käsiteltäväksi asian, joka kuntalain nojalla on siirretty lautakunnan alaisen viranomaisen tai lautakunnan jaoston toimivaltaan ja joissa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen, jollei kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja tai 1 momentissa tarkoitettu johtosäännössä määrätty kunnan viranhaltija ole ilmoittanut asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi viimeistään sen ajan kuluessa, jossa kuntalain 89 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

1. lain tai asetuksen mukaista lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita, eikä
2. yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Kunnanhallitus tai lautakunta voi tällöin kumota alemman toimielimen päätöksen, muuttaa sitä taikka palauttaa asian uudelleen käsiteltäväksi.

Kokouksessa esitellään seuraavat viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat ajalta 10.4.2026 - 20.5.2026

- Musiikkilukion rehtori
- Keskuskoulun (7.-9.) rehtori
- Keskuskoulun (1.-6.) rehtori
- Kirjaston johtaja
- Varhaiskasvatusjohtaja
- Päiväkodin johtaja
- Sivistysjohtaja

Esitys

Lautakunta ei käytä otto-oikeuttaan viranhaltijapäätöksiin em. ajalta.

Sivistyslautakunta

27.05.2026

Päätös

Sivistyslautakunta

27.05.2026

77

Tiedoksi saatettavat asiat

SIVLTK 27.05.2026

Valmistelija

Sivistysjohtaja Minerva Rannila puh. 050 4436 877,
minerva.rannila@kaustinen.fi

1. Jyväskylän yliopisto, Kokkolan yliopistokeskus Chydenius, sopimus tilauskoulutuksen toteuttamisesta
2. OKM, hakemus, Hankeavustus kuntien välisen yhteistyön vahvistamiseen perusopetuksen järjestämisessä
3. AlfaeCare Oy, Sopimus suomi.fi viestinnän käyttöönotosta
4. OAMK, sopimus ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystieteiden opiskelijoiden ammattitaitoa edistävästä harjoittelusta ja ohjauksesta
5. OKM, selvitys, Lastenkulttuurikeskus Lykyn toiminnan kehittäminen ja laajentaminen
6. LVV, selvitys valtionavustuksen käytöstä, Iloa arkeen liikunnasta -hanke
7. LVV, tarkastuskertomus, KK7-9
8. LVV, tarkastuskertomus, Puumalan koulu
9. LVV, tarkastuskertomus, Järvelän koulu
10. LVV, päätös, Etsivä nuorisotyö HaKaVe
11. LVV, päätös, HSM Kaustinen lv. 26-27 -hanke
12. LVV, päätös, Polskis ja loiskis -hanke
13. OKM, päätös, Perusopetuksen jälkeisen koulutuksen yhteishaunaikataulut ja oppivelvollisuuden suorittamisen tarkistuspäivä vuonna 2027
14. LVV, päätös, Liikuntapaikkarakentamisen hanke
15. Sibanye-Stillwater, päätös, liikuntapaikkarakentamisen hanke

Asiakirjat ovat nähtävinä sähköisessä kokoushallinnassa.

Arvio kuntastrategian toteutumisesta

Positiivinen

Laaja tiedottaminen ja yhteistyö hankkeiden, sopimusten sekä avustusten kautta tukee kuntastrategian toteutumista vahvistamalla koulutuksen laatua, hyvinvointipalveluja ja alueen elinvoimaa. Samalla ulkopuolisen rahoituksen ja kumppanuuksien hyödyntäminen lisää toiminnan vaikuttavuutta ja kehittää kunnan palveluja sekä kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Minerva Rannila

Esitys

Sivistyslautakunta merkitsee asiat tiedokseen.

Sivistyslautakunta

27.05.2026

Päätös
